ZÁMEK ČERVENÝ HRÁDEK

Červený hrádek ležící cca 2 km od Sedlčan při cestě směr Votice je na rozdíl od předchozího tvrziště Červenka objektem dosud stojícím. Dnes má podobu novogotického zámečku, která je dílem známého architekta Jana Kotěry, tehdy ještě studenta, který měl celou svou kariéru před sebou, v jádru je ovšem tento objekt částečně zachovalým pozdně středověkým sídlem, přestavěným na zámek.

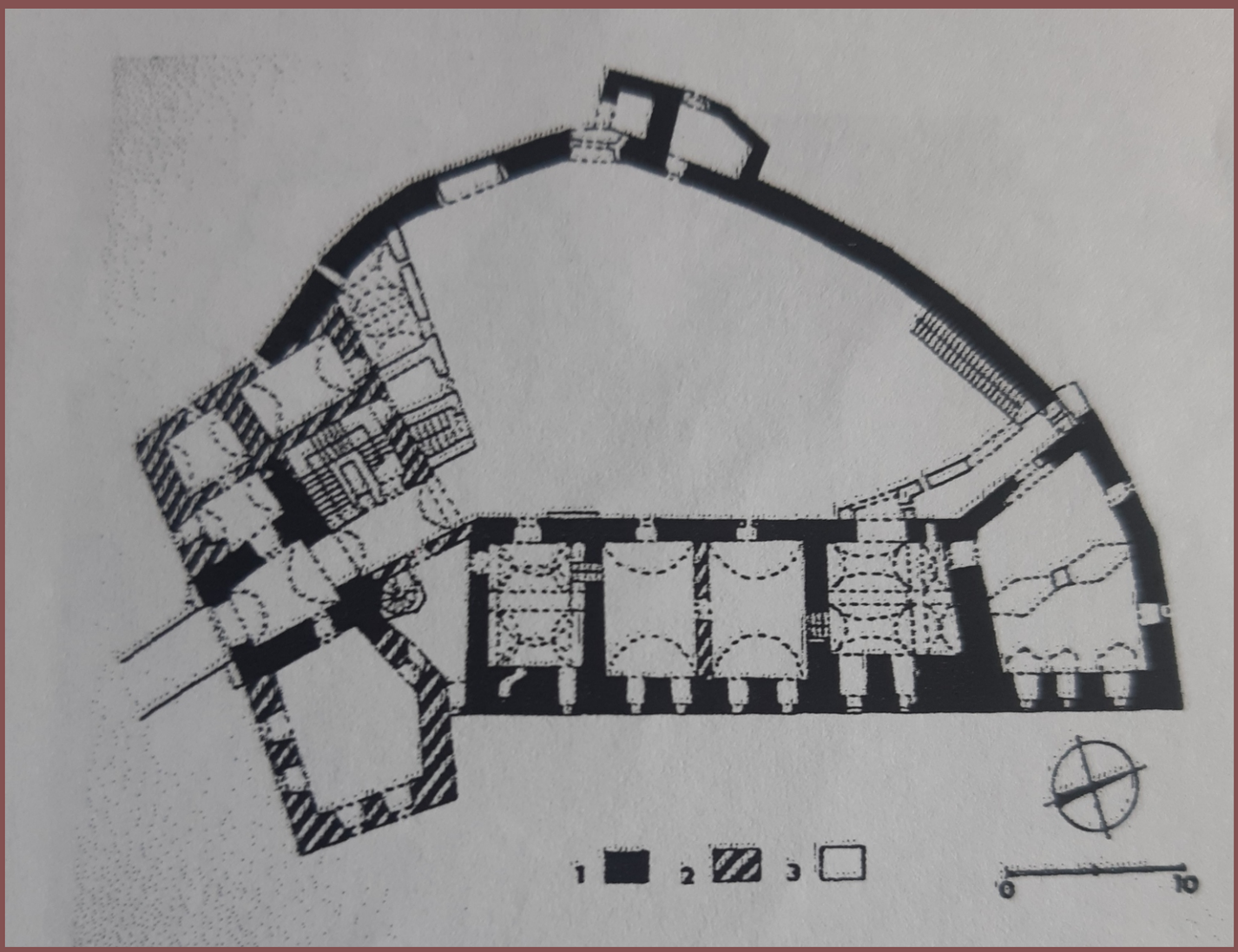

Červený Hrádek. Plán přízemí jádra. 1 – zdivo z poloviny 14. století, 2 – zdivo z 2. poloviny 15. století, 3 – mladší zdivo (podle M. Rykla). Durdík, T. 2000: Ilustrovaná encyklopedie českých hradů, str. 412.

Nejstarší dochovaná gotická zdiva lze datovat nejspíše do 14. století. Zda měl hrad předhradí, či v blízkosti stál nějaký poplužní dvůr, to bohužel nevíme. Hradní jádro bylo poměrně malé, kapkovitého půdorysu. Na západní a jižní straně bylo vymezeno hradbou, která je ve většině dochovaná. Na západě z jejího líce vystupovala malá, pravděpodobně věžovitá stavba a na jihu zase branská věž obdélného půdorysu.

Červený hrádek. Pohled od hlavní brány zámku. Foto: V. Machačová

Hlavní zástavba sídla se nacházela na rovné východní straně. V severovýchodním nároží jí dominovala velká a mohutná obytná věž pětiúhelníkového půdorysu a směrem na jih na ni navazoval původně nejspíše trojprostorový palác. Významnou přestavbu zažilo sídlo v pozdní gotice, kdy bylo postaveno vstupní dvoutraktové křídlo, které pohltilo původní branskou věž a svým druhým traktem výrazně vystoupilo z původního obvodu celkové hmoty stavby.

Sídlo se, spolu se vsí, poprvé připomíná roku 1285, kdy jsou jejich majiteli bratři Jan, Mírek, Jaksa a Chalata z Hrádku. Na přelomu 14. a 15. století přešlo vlastnictví do rukou pánů z Říčan, kteří tento majetek drželi až do konce 15. století, kdy je vystřídali rytíři Břekovcové z Ostromeče. Následně se panství nakrátko dostalo do držení Zikmunda Valkouna z Adlaru a posléze do rukou hrabat z Vrtby, od kterých značně zchátralý a po požáru poškozený objekt koupil v roce 1837 František Mladota ze Solopisk. V držení Mladotů byl zámek až do roku 1948, kdy jim byl odebrán. Po roce 1989 ho získali v restitučním řízení zpět.

Červený Hrádek. Pohled z parku. Foto: V. Machačová

Červený Hrádek. Přední palác se vstupní branskou věží. Foto: V. Machačová

Červený Hrádek. Hlavní zástavba. Foto: V. Machačová

Po smrti poslední baronky Mladotové v roce 2011 připadl podle poslední vůle do rukou Nicolause Lobkowizce, v jehož držení je dosud. Objekt je veřejnosti nepřístupný, byť je občas možnost podívat se dovnitř v rámci nějaké kulturní akce, jako jsou koncerty či divadelní představení. Pořádají se tu také svatby.

Červený Hrádek. Velká obytná věž, pohled z parku. Foto: V. Machačová.

Co se týká zařazení ke druhu stavby, je Červený hrádek tak trochu oříšek. Svou rozlohou je totiž na pomezí výstavné tvrze a malého hradu. I proto se v literatuře setkáme s oběma termíny.

Mírně „bulvární" perlička na závěr. Červený hrádek si zahrál jednu z „hlavních rolí" ve filmu Zdeňka Podskalského Trhák. Byl domovem lamače ženských srdcí Lenského v podání Juraje Kukury.

Zpracovala Mgr. Veronika Machačová, Hornické muzeum Příbram

Použitá literatura a zdroje

Durdík, T. 2000: Ilustrovaná encyklopedie českých hradů. Praha.

Habart, Č 1994 Sedlčansko, Sedlecko a Voticko. Popis a dějiny krajiny mezi stříbropěnnou Vltavou a památným Blaníkem a vylíčení života jejího lid. 4. díl. Sedlčany.

Machačová, V. 2006: Opevněná sídlo vrcholného a pozdního středověku na Sedlčansku. Bakalářská práce. Plzeň.

Červený Hrádek (zámek, Sedlčany). In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: https://1url.cz/6zEDO

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Středočeský kraj